

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona.
Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő

DR. GAAL ENDRE.

Megjelenik minden vasárnap.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dr. Gaal Endre lakásán (Pototzky-ház, Csikszereida), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Részünk az anneksióból.

Bosznia és Hercegovina anektálása minket csikiakat érdekel legközelebről, mennyiben a kimutatások szerint házi ezredünk (82) három zászlóalja éppen a tűz közepében van, s lehet, hogy midőn a még titkolt mozgósítás nyilvános lesz, azok már javában is dolgoznak Ausztria érdekében; mert, hogy az anektált tartományok szép szerint sohasem fognak Magyarországhoz csatoltni, az bizonyosabb a halálnál, ha még száz törvényjavaslattal hirdeti is azt a nagy nemzeti kormány.

Nekünk az osztrák barátság már csak 1849-től kezdve is szörnyen be-fizetett. A szigorú statisztika kérelhetlenül bizonyítja, hogy 1849-ben és 1850-ben a vármegye területéről több mint 2100 ember soroztatott be nagyobb részt olyanok, kik a szabadságharcban részt vettek. Attól kezdve évenként fokozatosan besoroztatott 600—800 ember, s mindkét rendbeliek 8, 10, 12 év múlva kerültek haza, ha a nyomorúságban s az időnkénti csatákban el nem pusztultak.

A vármegye területéről jelenleg is átlag 2000 ember van katonai szolgálatban s ha a tartalékosok és póttartalékosok behivatnak e szám bizonyára megkétszereződik. Tehát Magyarország összes vármegyéi közül idegen érdekért, a népesség arányához képest, mi hozzuk meg a legnagyobb ember áldozatot s ezért kapunk és kapunk állandó mellőzést.

Most aljának elé Vajda, Vlád, Lukácsiu s a szemérmetlen gatyás tót képviselők, most settenkedjenek a szászok a kormányzat körül s kérjék ki részüket a harcmező babéraiból. Mig házi ezredünk Beszterceén volt

elhelyezve az oláh és szász küldött-ségek egymást érték a hadügyminiszteriumban s a nemzetiségi képviselő urak a kilincset egymásnak adták az áthelyezés kijárásiában egy vegyes oláh-szász ezred visszahelyezéseért s most hogy Aehrenthal ur kapkodó kézzel a paraszat lángra lobbantotta, markukba nevetnek. Most osztakozzanak a gesamt Monarchie érdekében a terhekből, s ne csak állandóan jogokat követeljenek Magyarországtól, mert ez a szemérmetlen ficsurkodás nem lesz elfeledve, ámbátor mi mindenre szemet hunyunk és fátyolt terítünk.

Az olasz hadjárat alkalmával a buffalórai hidnál házi ezredünköl 56 ember maradt meg, győztünk e páratlan hősiesség véraldozattal, Albrecht főhercegnek dicsőséget szereztünk. A porosz csatákban a székely ezredet vetették vissza a szenális Gallone alatt a porosz hadosztályt s ez is volt egyetlen dicsőségünk a hátul töltőkkel szemben, s most ismét a tűz torkában benne vagyunk! Nehéz időkben mindig mi és csak mi! Hát a duzzogók?

Nem panaszkodunk, megyünk a hova kötelességünk szólit, meghozzuk azt az áldozatot, mely hagyományos vitéségünk magasztos következménye, de te se feledd el oh uram király, hogy a te dicsőségédért és főképp trónodért vérünk. Ne feledd el, hogy jogaink, szabadságaink elvételével az ország többi lakóhoz egyenlővé tettél s bár sorsunk a silány, természetlen szükös földünkön kötött, midőn a haza és a trón védelmében a megpróbáltatások napjai bekövetkeznek, mindannyiszor az első sorában vérünk. Miben kárpotolsz minket oh uram király a mult és jelen nagy

áldozataier? mert, hogy jogunk van kívánni kötelességünk becsületos teljesítése után, azt a te atyai szived tudja legjobban.

Mi hiába bizunk képviselőinkben, hiába folyamodunk kormányodhoz; képviselőink jó indulata kijárásiának tekintetik, nagyképű kormányunk az érdem jutalmát nem ismeri. Az oláh, a tót, a horvát, a szász kérdés tárgyalása és megoldási törekvése napirenden van, de a székelykérdés aktái beporosodtak; be kell érünk a csitító atyáskodással, a kirendeltség gyerekeskedéseivel, az időfelügyelők szertelen hatalmával s a minden oldalról sajnos tapasztalt kormányzati önkényvel. A szörnyű nagy szakértelen kigyóként övezi át tettünk minden porcikáját, gyámkodás nélkül egy lépést nem tehetünk s e gyámkodás innen vagy túl de mindig árokba vezet. Vess véget ennek a kétségbejítő állapotnak!

Sok ami panaszkodunk az életfolyás más ágaiban is, de nem hozakodunk elő vele, mert büszkeségünk tiltja nehéz időkben kívánalmaink, sőt jogaink érvényesítését mintegy feltételhez kötni. Inkább vérünk tovább ezer sebből, inkább keresztünk vitélével tovább izzadunk terhes kálváriánkon. Nekünk ugyanis hivatásunk az „ember tragédiájának“ utolsó mondata s szívünk minden dobbanása a reménytelen hazaszeretet.

Szövetkezés.

Közgazdasági téren két tényező működik az egyesek érdekeinek, illetve az összes társadalmi, erkölcsi és anyagi helyzetének javításán.

Ezen két tényező pedig az állam és a társadalom. Az államnak mint legmagasabb kultúrközegnek feladata a fejlődés azon fel-

tételeit megvalósítani, melyeket az egyes önmagának meg nem szerezhet; s hol az egyén a gazdálkodó alany, vagy a társadalom nem elég erős annak segítése támogatása. Kezét a gazdasági élet útján nyugtatva feladatát képezi a gazdasági élet irányítása. A társadalmat egy magasabb szemlélyiséggé emelni, hogy annak minden része a lehető legmagasabb szellemi és anyagi fejlődésnek örvendezzen. Ezen feladata nem változhatik soha, csak az irány, melyben érvényesíteni kell.

A másik tényező a társadalom ez az ugynevezett organizált önségely, melynek egyik kiinduló pontja az, hogy a kis tőkék, az elkülönítve álló termelők, a létért való küzdelemben gyöngébbek, az erőnek fokozása, azoknak tömörítése végett egyesíttessenek. Ezen önségelynek szervezetei a különféle egyesületek társulatok és szövetkezetek.

Ezen szervezeten nyugszik az állam által el nem érhető gazdasági helyzetnek a javítása, fokozása, mely kétféle irányban nyilvánul. A szervezett szerveinek — a tagoknak részint szellemi, erkölcsi előhaladása a tagok anyagi érdekeinek istápolása és előmozdítása által. Ezen feladatokat ezen szervezetek, különböző módon különböző eszközökkel oldják meg.

Ezen szervezetek közül, melyek a tagoknak mind szellemi, mind anyagi istápolását magukban foglalják, legfontosabbak a szövetkezetek. Ezek az egyedüli eszközök egy gazdasági, mint a társadalmi viszonyok átalakítására ott, ahol még nagy a gazdasági hátramaradás — mint nálunk is — vagy a hanyatlás is bekövetkezett, ott a gazdasági helyzet ezeknek behatása következtében lényegesen megváltozik.

A szövetkezésnek legfőbb indoka a gazdasági viszonyokban keresendő — mint fennebb említém — az elkülönítve álló termelők a létért való küzdelemben gyöngébbek, de az erőnek fokozása, azoknak tömörítése által hatványozott mértékben történhetik. A gazdasági helyzetnél fogva a kis tőke annyira korlátozott, hogy a nagy tőkével egyáltalán nem versenyezhet, ezen versenyből való kimaradása a kis tőke tulajdonosának, a kisgazdának romlását, elenyevését vonja maga után, sokaknak ilyen romlása általános gazdasági pangást, visszaesést jelent.

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRCÁJA.

Késő.

Estére elment a színházba. A fáma ez egyszer nem tulzolt. A kis szubrett tényleg ennivalóan csinos volt, de nemcsak szépségével hatott, melylyel egy csapásra levett minden élőlényt, hanem elragadó kedvességével mellyel még talán a legvadabb nőgyűlölőt is magához édesgetett volna.

Gergely szive lobot vetett. Mint az éjjeli mécsbogár úgy repült neki a nagy fényességnek, hogy elperzselje annak lángjánál szárnyait.

Hamarosan bemutatkozott. Gergely nem volt csunya fiu. Tisztársai mindig irigykedve beszéltek mesés szerencséről, melylyel a nők körül forgolódik. Szellemsége e téren nagy segítségre szolgált.

A kis színésznő el volt bájolva Gergely szeretetreméltóságától s az egész társaságnak úgy tűnt fel, hogy Gergely, ki csak az imént ismerkedett meg vele, már is messzebb tart, mint ők, kik hetek óta ostromolják hiába. E naptól Gergely mindennapos látogatója lett a színháznak. Együtt vacsoráztak este. Majd lakására kísérte a lányt. A kapunál azonban mindig elváltak. A kis színésznő érénye makulátlan volt.

A társulat az egész telet a kis határszéli városkába töltötte el, a közönség élénk pártfogása mellett. Mindenki bolondult Lilly után, így hívták a bájos színésznőt, de talán senki sem annyira, mint Kovács Gergely.

Mikor azután eljött az enyhe tavasz, az ő ezer, meg ezer gyönyörűségeivel, a szín-

társulat felszedte sátorfáját s miután érzékeny bucsut vett a közönségtől, más városba tette át működési színterét.

A bucsu banketten Kovács Gergely és a kicsi primadonna könnyek között fogadták meg, hogy nem felejtik el egymást soha.

Gergely csakugyan nem is felejtette el Lillyt. Ott virrált előtte ébren, ott lebegett álmában, szinte víziósa vált nagy szerelmében.

Három hét alatt megérlelődött benne a gondolat, hogy ő a kis szubrettel feleségül veszi. Nem talált más megoldást. A lány feltétlen tisztességes s így nincs mit szégyelnie vele, élni pedig amugy sem tudna nélküle.

S most bontakozott ki előtte, mint egy ijjesztő démon, egy rettenetes gátló akadály. Ki teszi le majd a kauciót?! A kauciót, a mely nélkül nincs engedély a nősülésre. Az ő vagyona elveszett, a leánynak pedig fizetésén kívül más jövedelme nem volt, családja pedig szegény, mint a templom egere.

Végre rájött, hogy ott kell hagynia a katonaságot s polgári pályán keresni a boldogulást.

A gondolatot tett követte. Leköszönt rangjáról. Hiába volt tisztársai minden rimánkodása, hasztalan beszélte a lelkére az ezredese. Amit Kovács Gergely elhatározott, az ellen küzdeni Isteneknek való feladat lett volna.

Letette az uniformist. Eleinte kissé feszélyezőnek találta az egyhangú, szürke polgári ruházatot, a fényes, zsinoros dolmány után. Hiányzott léptei nyomán az ezüstcsengésű sarkantyú pengés. De mihamar ebbe is bele szokott.

S most kezdődött az ő igazi kalváriája. Állást kellett keresnie. Állást, amelyből jövedő családját is el kellett tartania.

Annál sokkal büszkébb volt, semhogy ismerősei protekcióját igénybe vegye s így bizony nehezen ment a dolog.

Az újságokból böngészet végre egy állást, mely úgy a hogy megfelelt ízlésének. Egy közjegyző kereset megbízható egyént irodájába. Kovács Gergely jelentkezett s másnap már ott ült a közjegyzőnél íróasztala előtt.

A fizetése nem volt valami nagyon fényes de kezdetnek elég volt. Gergely remélte, hogy szorgalma s tehetsége csakhamar előre viszi majd ezen a pályán is.

Lillyvel állandó levelezésben állott.

Az eljegyzést még akkor tartották meg, amikor a katonaságtól kilépett volt. A lakodalmat pedig akkor akarták megtartani, mihelyt Gergely fizetése elegendő lesz a legcsekélyebb igényű háztartás kielégítésére. Különben is jegyesét még egy évre lekötötte szerződése is.

Az idő gyorsan tellett. Gergely hivatalában szépen emelkedett. A közjegyző csakugy, mint azok, kik vele érintkeztek becsülte és szerette Gergelyt s csakhamar bizalmasa embere lön.

Még csak egy hónap választotta el a jegyeseket az esküvőtől. Minden szépen kicirkalmazva elő volt készítve. A kis lések is már készen állott, csupán azt várta, hogy az új pár boldogan berepüljön.

Pár nap választotta el őket az esküvőtől. Mindenki örült az irodában Kovács Gergely

boldogságának, de legjobban, természetesen a tulontul boldog vőlegény.

Este 6 órakor szoktak az irodából távozni. Éppen készülődött Gergely is, hogy repüljön menyasszonyához, midőn a közjegyző beszólította.

— Kedves Kovács ur, — szólta a közjegyző — hazamenőben legyen oly szives és fizessen be erre a cheque-számlára 40,000 koronát. Nem akartam másra ily nagy öszszegyet bízni, de ön tudom nem fogja elveszteni, s itt elmosolyodott. Majd leolvasta az íróasztalára a 40 darab ezerkoronást.

Kovács a pénzt tárcájába tette, tárcáját pedig kabátja belső zsebébe.

A főpostán sokan vártak a cheque osztálynál. Kovács is beszorult a várakozók lömegebe. Majd mikor reá került a sor, zsebébe nyult, hogy a pénzt tárcájából kivegye.

Mintha szívébe hegyes tört döftek volna, oly halálos szibbadság szállt egyszerre tagjaiba. A tárca nem volt sehol.

Kikutatta iszonyu izgalomban összes zsebeit. Hiába, a tárca s vele a 40,000 korona eltűnt.

Mint örült rohant vissza az irodába, hátha ott hagyta.

A közjegyzőnél már nem volt senkisésem. A szolgál egykedvűen, fűtyörészve söpörte az irodát.

Mikor Kovács dult arcát meglátta, ijedten kérdezte tőle, hogy mi történt.

— Semmi köze hozzá, — vágta oda idegesen Gergely.
A szolgál fejcsóválva szomorúan söpört tovább. Kovács nem ilyen hanghoz szoktat-ta őt.

A verseny káros hatásait senki sem érzi úgy, mint a kistermelők a kisgazdák, akiket a modern társadalmi gazdaság egyik legjellemzőbb jelensége, a szabad verseny tönkremenésével fenyeget. Ezen verseny káros hatásai ellen csak a szövetezéssel lehet védekezni, mely egyesülés a testvéri szeretetben együtt működnek a legjellemzőbb gazdasági formája.

Míg a gazdasági egyesüléseknek többi formái kizárólag egoisztikusak, addig a szövetezések mint ilyenek tele vannak altruisztikus vonásokkal, melyek nem annyira az üzleti nyereszkerésre, mint inkább tagjai anyagi és erkölcsi támogatására fekteti a fősúlyt, akkor amíg az egész embert, annak egész munkaképességét és gazdasági erejét bevonja vállalatába.

A szövetezések áldásos működését lényesen dokumentálja azoknak elterjedése s a gazdasági élet összes ágaiban való térhódítása. Ott ahol a gazdasági értelemben vett modern verseny — mely a termelés terén megnyilvánult — a kis termelőre nézve fenyegetőleg lépett fel, ott mindenütt feltaláljuk a szövetezést.

Egy gazdasági eszme mondott oly rohamosan, mint ez. Pár évtizedes múlt után mondhatni gazdasági életünk mozgató rugóinak legnagyobb részét a szövetezések teszik. S nemcsak a művelt nyugaton látjuk azoknak bámulatos elterjedését, hanem hazánkban is. Hazánk azon részein ahol a gazdasági kultúra fejlettebb a szövetezések mindenféle faja már feltalálható. Mert megjegyzendő, hogy hazai szövetezeteink elterjedése azt látszik beigazolni, hogy kellő eredménnyel csak ott működnek, ahol a nép elérte a kulturális haladásnak egy bizonyos fokát s ahol nemcsak a viszonyok kényszerítik a hatásra alatti lépnek be a szövetezésekbe, hanem felismerve a gazdasági versenynek káros hatásait s a kis termelők nyomorúságos helyzetét, az erkölcsi érzetektől áthatott szövetezések keretén belül fejtik ki a legnemesebb létérti küzdelmet.

A szövetezések üdvös és hasznos voltát azoknak létjogosultságát senki el nem vitathatja. Azoknak szükségességét kötelezővé teszi az egyének, a kis termelőnek létérti küzdelme, s azok erkölcsi támogatása.

Ha van valahol szűksége a szövetezettek létesítésének, tekintve szűkebb hazánkat a Székelyföldet — az legfőképpen nálunk van. A szomszéd szászok gazdasági kulturális ereje azt lehet mondani szövetezeteikben rejlik, melyek az egész szász népet egy tömör gazdasági szervezetben foglalják össze.

Szomorú jelenség az — általánosan ismerve a szövetezettek hasznos voltát — hogy nálunk a szövetezettek olyan lassan terjednek, s azok is leginkább a kényszer helyzet megnyilvánulásai, melyek gyakran parancsolólag lépnek fel. Ez abból magyarázható, hogy népként csak a jelennek, de nem a jövőnek él s amit tesz, csak kényszerűségről, nem pedig jövő boldogulásának elérése céljából teszi. Másik oka pedig az, hogy népként még nem bír elég kulturális érzékkel ahhoz, hogy a szövetezettek nagy fontosságát képes legyen mérlegelni, s a tulságba menő s gazdasági téren megnyilvánuló konservatizmusát levetkezni.

Fontosabb jelenség még mindezeknél a vezető egyének hiánya, mert a fenti okok

mindig legyőzhetőek, ha van aki népként oktatja s gazdasági téren vezeti s ugyszólvá egy jobb gazdasági életre neveli.

Vármegyénkben pl a szövetezettek terjedésének akadályai nem annyira gazdaságiak, mint inkább társadalmiak.

Mert ott, ahol a természeti viszonyok a gazdálkodás összes ágainak kedveznek s ahol a vagyoni különbségek nem valami nagyok, s a birtokviszonyoknak van némi egyenlősége s hol az összetartás érzetét a közös nyelv és vallás még hathatósabban kell, hogy fokozza, ott gazdasági akadályai a szövetezetteknek nem lehetnek.

Pedig ezen társadalmi szerveken nyugszik a feladat, hogy saját körünk gazdasági előhaladását termelését megjavítsuk, mert ezen szervezetek azok, amelyek képesek fokozni az egyesekben az öntudatot s megmutatni azt, hogy az emberek egymásra vannak utalva; de együtt dolgozva, működve mozdíthatják elő az egyesek és az összeség ugye anyagi, mint erkölcsi jólétét, s ahol érvényre jut a tudat, ott kihal a szivekből a gyűlölet és az irigység s a közös tudat és érzet elvezet a közös cél együttes elérésére.

Dr. K. J.

Szászrégen és szinikerületünk. *)

A »Székelység« folyó évi november hó 22-iki számában »az erdélyi második szinikerület elnökének szives figyelmébe« címmel megjelent cikk szemrehányást tesz a szinikerület elnökének azért, mert a kerület megvalósításánál Szászrégen város magyar szinipártoló egyesületével nem tárgyalt, hanem csupán a város polgármesterével s így alkalmat nyújtott ezen város szász nemzetiségű hatóságának, tanácsának és képviselő-testületének, hogy a nemzeti kultúra szempontjából igen fontos akcióhoz ki nem mondott nemzetiségű szempontból ne csatlakozzék.

A t. cikkirő azt ajánlja, hogy a kerületi elnök lépjen érintkezésbe a szászrégeni magyar szinipártoló-egyesülettel, fogadja azt kebelébe és így Szászrégen városát vegye be az erdélyrészi második szinikerület szövetségébe.

Elismeréssel tartozunk cikkirő urnak azért, hogy feltárta előttünk, hogy Szászrégen város hatóságát még szinügyei terén is nemzetiségi szempontok vezéreltik és örömmel konstataljuk, hogy a kerület szinügyeivel már a nagy közönség is kezd foglalkozni és törődni.

Azonban Szászrégen belépése a szinikerületbe cikkirő ur által ajánlott módon nem valószínű, mert a kerületbelépés előfeltétele, hogy azt a városi hatóság mondja ki. A kerületi szervezeti szabályok olyan pontozatokat foglalnak szükségesszerűleg magukban, amelyek betartására kizárólag a városi hatóság nyilatkozhatik és tehet kötelező kijelentést.

Igy a kerület kötelezőbe belépett városnak kötelező ígéretet kell tennie az iránt, hogy szinügyeire hely- és rendőrhatalmát engedélyt csak a kerületi mindenkor szinügyeire fogadja. Ilyen határozott kikötést pedig a szászrégeni magyar szinipártoló egyesület jelenleg annál kevésbé tehet,

*) Ezen közlemény lapunk múlt számából helyszűke miatt kimaradt. Szerk.

Tompa dörrenés rezgettette meg az ablaktáblákat. Sűrű füstgomoly töltötte be a kis szobácskát. Mire az eloszlott, Kovács Gergely holtan feküdt a padlózatán.

Reggelre a takarítónő már hideg holtestre akad.

Elképedve hallotta a rettenetes hirt mindenki, aki csak ismerte Gergelyt. Hátrahagyott leveleiből kiderült az az iszonyatos tragédia, mely fojtogató kényszerűséggel a halálba kergette.

Senki sem tudta megmagyarázni, hogy miként történhetett éppen Kovácsal, aki a megtestesült lelkiismeretesség, pontosság volt, ilyen rendkívüli eset.

A közjegyzőt szinte az örületbe kergette az a szomorú fordulat, melynek részben ő is okozója volt.

A szobában minden a legnagyobb rendben volt, mi Kovács kezére vallott. Kabátja, melyből a pénztárca hiányzott, ott volt szépen kiterítve a szék támláján.

Valaki véletlenül feldöntötte a széket. Amint felemelte a kabátot s azt kezével letisztogatta, valami kemény tárgyba ütődött keze.

A kabát és béllése között lehetett, valami odacsuszhatott.

Izgatottan hívta a közjegyzőt s együtt nagy nehezen kitudták fejteni a rejtélyes dolgot.

Kovács Gergely pénztárcája volt.

Az izgalom deliriumában nyitották ki a tárcát. Sejtelmük nem csalt, a 40,000 koronát érintetlenül benne volt.

mert a városi tanács elutasító határozatának egyik indoka éppen az, hogy »az engedélyezésre nézve köve ne legyen«.

Annak idején a szinikerület szervezeti szabályai és a vonatkozó felhívások közé-tették a szászrégeni magyar lapban azon célból, hogy a társadalom — a magyar társadalom — a kérdéssről tájékozta legyen. Ha a szinipártoló egyesület a csatlakozás érdekében tenni akart volna valamit, mint-hogy a kerület létesítéséről tudomása volt, módjában állott ez akkor, ha pedig a tekintetben indított akciót, de eredménytelenül, mostani újabb ténykedése sem eredményezne nagyobb sikert.

Vármegyénk főispánja, a szinikerület megteremtője nagy súlyt helyezett arra, hogy Szászrégen a kerület kötelezőbe bevonja. Sőt ezen város csatlakozására feltétlenül számított is, mert polgármestere azt kilátásba helyezte és csak az utolsó percben, az alakuló gyűlés előestéjén érkezett a lemondó távirat, mely a megindított akció eredményteljes befejezése érdekében azt a kötelességet róta a kerületi választmány elnökeire, hogy más város bevonása iránt intézkedjék.

Ez idő szerint a kerületi állomáshelyek létszáma be van töltve, a kerület elnöke nem lehet abban a helyzetben, hogy Szászrégen várossal, vagy annak szinipártoló egyesületével a tárgyalások fonatát felvegye. — Legfeljebb azt eszközölhetné ki, ha ez irányban Szászrégen város szinipártoló egyesülete a helyhatósági jogot biztosítva öt felkérné, hogy a kerület folyó szinügyei évenként megbeosztatlan játék ideje alatt — amely körülbelül áprilisére esik — a kerület ezidőszereinti igazgatója szintársulatával Szászrégenben előadásokat tartson.

Józsa Géza.

az erdélyrészi II. szinikerület titkára.

HIREK.

Kinevezések. A hivatalos lap december 1. száma közli Bocskor Antal csikszeredei albirónak kir. törvényszéki bíróná; Gagyai Dénes gyergyó-szentmiklósi aljárásbirónak járásbiróná, Lukács Ignác szászvárosi aljárásbirónak járásbiróná való kinevezését.

A földmivélsügyi miniszter dr. Kovács József gazdasági gyakornokot, gazdaságiakadémiai tanársegédé nevezte ki Debrecenbe.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Éltés Irmát és Nagy Józsefet a remetei állami iskolához tanítónóvé illetve tanítóná nevezte ki.

Főispáni belkutatás. Metzner Bélát, Háromszékvármegye főispánját, folyó évi december hó 25-én iktatták be Sepsiszentgyörgyön nagy ünnepességgel. A főispánt utjában számos országgyűlési képviselő és Zemplén- valamint Abaujvármegye küldöttsége kísérte. Brassótól Sepsiszentgyörgyig valamennyi állomáson küldöttségek üdvözölték. A pályaudvaron óriási tömeg várta az új főispánt s lelkes éljenzéssel köszöntötte. A törvényhatóság nevében Bene István országgyűlési képviselő mondott üdvözlőt. A pályaudvarról hosszú kocsisorban vonultak be a városba. A főtéren diadalkapu köszöntötte az érkezőket. Itt Gödri Ferenc polgármester a város nevében fogadta a főispánt. A vármegyeház előcsarnokában a tisztviselők élén Király Aladár alispán és Bélyi főjegyző mondtak üdvözlőt. A diszgyűlés tizenegy óraker kezdődött a megyeházában. A gyűlés megnyitása után küldöttség ment a főispánért, kit megjelenésekor lelkes éljenzéssel fogadtak. Metzner beköszöntő beszédében mindenek előtt nagy elismeréssel szólt elődjéről, Elekes Béla főispánról. Ezután dicsérrel emlékezett meg Háromszék vármegye multjáról, hangsúlyozta, hogy érett férfi korában azért vállalt e távoli vármegyében főispáni állást, hogy vizsgálatást keressen családibanátában és hogy egész munkaerjét e határszéli magyar vármegye felvirágoztatására s ezzel a haza függetlenségének kivívására fogja fordítani. Kéri a közönséget, hogy közérdeklő ügyekben mindig bizalommal forduljanak hozzá. A közgyűlés lelkes éljenzéssel és tapsal fogadta a főispán beszédét. Még Király Aladár alispán üdvözölte a törvényhatóság nevében az új főispánt, mire a közgyűlés véget ért. — Ezután a küldöttségek fogadtatása következett. Zemplén vármegye küldöttségét Dokus Gyula alispán, Brassó-, Csik- és Kiskülföld-megyéket Kállay Ubul főispán, az összes vármegyei tisztviselőket Király Aladár alispán, a rom. kath. egyház küldöttségét Fejér Manó kanonok-plebános, az ev. ref. egyházét Péter Károly esperes, az unitárius egyház küldöttségét Kiss Sándor esperes vezette az új főispán elé. Tiszteltgett ezenkívül a görögkeleti egyház, az izraelita hitközség, a vármegyei autonóm-párt, a katonaság, a jótékony növegylet, a királyi törvényszék, az állami tisztviselők, a tanítótestületek és a közjegyzők küldöttsége. Délben 380 terítékű lakoma volt, melyen lelkes pohárköszöntők hangzottak el.

— **Megdicsért honvédtisztek.** A honvédelmi miniszter Barabás Károly és Antalfi Nándor főhadnagyokat a brassói 24. honvéd gyalogezredben, a csapatnál teljesített sikeres működésükért megdicsérte.

— **Kinevezés.** A király Dóczy Bálint dévai kir. törvényszéki jegyzőt a körösbányai kir. járásbíróhoz albiróná nevezte ki.

— **Lopás a vonaton.** Vigyázó Elemér budapesti lakos panaszolta a gyergyószentmiklósi rendőrkapitány hivatal előtt. Folyó 1908. évi november hó 21-én Csikszeredeből Gyergyószentmiklóstra jövet a vonaton egy 1. oszt. fülkében foglalt helyet. A madfalvi állomás elhagyása után mely állomáson merült s csak a vaslábi állomáson ébredt fel. A városba megérkezve a szállodában vette észre, hogy félkibátja zsebéből 260 koronát tartalmazó pénztárcáját, 2 doboz cigarettát 2 korona 72 fillér értékű, 2 drb jegyzőkönyvét 1 korona 60 fillér értékű, 1 pár 6 korona 50 fillér értékű uj keztyűjét ismeretlen tettes a vonaton klopota. A rendőrkapitány által bevezetett nyomozás során Toma Zakariás csikszentdomokosi csendőrszervező és Pál Lajos rendőrmester közreműködésével megállapították, hogy a lopást Todor János István tekerőpataki lakos követte el, aki a tett beismerése után átadatott a kir. ügyészségnek.

— **A Vöröskereszt-egylet és a Rongyegylet leszámolása.** A gyergyószentmiklósi két humánus egylet folyó hó 27-én tartotta választmányi gyűlését, a megtartott mulatság jövedelmének elszámolásáról. A népes gyűlést Görög Joachim elnök nyitotta meg. A titkári és pénztárnoki jelentés tudomással vétele után megállapították az összeget, melyet jótékonycélra fordítanak. A rendezett mulatság tiszta jövedelme megközelíti a 200 koronát. Összes bevétele a felülfizetésekkel együtt 352 korona, kiadás 176 korona, tiszta jövedelme 176 korona. Ezen estélyen felülfizeték: dr. Gaal Endre 11 korona, Mélik István, Stein Elek, a postahivatal tisztikara 10-10 korona, Mélik Andor 6 korona, Kopac Lukácsné, Lázár Péterné, Vákár P. Arthur, Szász Gyula 5-5 korona, dr. Fejér Dávid, dr. Fejér Mihály 4-4 korona, Kondori oszt. mérnök 3 korona, Orel Dezső, Nobel N., Forc postafőnök 2-2 korona, Sáska Kajetán és N. N. 1-1 korona.

— **Bucusi Gyimesfelsőlók.** Gyimesfelsőlók községben, amióta önálló plebánia, az idén november hó 28-án volt az első bucsu. A kis templomot, amely két csángó ember Bodor Péter az Andrásé és Bodor József az Andrásé és nejük költségén épült fel a Tankó Gergely Jánostól ajándékozott helyen, a csángó nép zsufolásig megtöltötte. A bucsu előtti napon s a bucsu napján is nagyon sokan gyóntak. Az ünnepi szentbeszédet megyénk legkiválóbb egyházi szónoka Ince Domokos csikszentgyörgyi plebános mondta. A 6. parancsról beszélt s beszéde mely hatást keltett a hibeveken. A szentmisét Gábosi Dénes dénei plebános mondta. Az ünnepi ténykedések befejezése után Körsy Géza plebánosnál szeretetlakoma volt, amelyen több tisztelője s barátja vett részt.

— **Községi legelők államszételyel.** Darányi földmivélsügyi miniszter minden lehetőséget meg akar adni arra, hogy az eddig közlegelők nélkül való községekben legelőterület szerzessenek. Közlegelők létesítésének, szerzésének, javításának, berendezésének és felszerelésének megtervezésére és e célra felvett kölcsönök kamatterhének könnyítésére, valamint ezen intézkedésekkel kapcsolatos költségekre az előző évi hitellel szemben ebben az évben 100,000 koronával többet kér a miniszter a törvényhozástól. — A tétel növelése az 1908. XLIII. t.-c. folytán vált szükségessé, amely meglévő közös legelők gazdasági rendezéséről s ahol megfelelő közlegelő hiányzik, e célra alkalmas területek megszerzésére felveendő kölcsönök kamatterhének könnyítéséről, valamint ezen legelőrendezések és legelőszervezések érdekében szükséges tervező munkák díjainak végzéséről intézkedik s amely törvénnyel biztosított kedvezmények engedélyezése iránt benyújtott és kellően indokolt nagyszámú kérvények kedvező és lehető gyors elintézése, vagyis a kedvezmények engedélyezése elől annál kevésbé óhajt a miniszter elzárkózni, mert a legelőkérdésnek sikeres megoldása képezi legbiztosabb alapját annak, hogy az állattenyésztés fejlődését s így az állatállományban fekvő nagy nemzeti közvagyon gyarapodását, valamint a legelőterületek értékének és jövedelmezőségének fokozását biztosíthatjuk. Az előirányzott hiteltől kivételek esetében ott, ahol a községi pótladó 50%-ot meghalad és a nép szegénysége beigazolható, az annuitási támogatáson kívül egyszersmindenkorra szóló kisebb segélyt kíván adni a miniszter. A legelőterületen szükséges beruházások a legtöbb esetben nem oly terjedelműek és természetűek, hogy a költségek fedezésére kölcsön felvétele válna szükségessé, hanem azok gyakran a munkálatok előrehaladásához

Gergely haza rohant. Tudta, hogy elvesztett ember. A pénz elvészette, valaki megtalálta s eszé ágában sem lesz neki azt visszaadni. Ott mindenki sikasztónak fogja nézni. Bucsúlete szabadsága elvész. A boldogság, mely már ott kopogtatott ajtaján, kutba esett.

Még egy kísérletet tett. Elment a rendőrségre s bejelentette az esetet. A tisztviselő udvariasan bár, de tudtára adta, hogy nagyon kevés reménye van, hogy a pénz előkerüljön.

Nem is ment mennyasszonyához, mert félt, hogy arcáról letalálna olvasni a rettenetes szerencsétlenséget.

Ismét csak hazament. Az éjszaka rossz tanácsadó. Sötét leple alól fantasztikus árnyak bontakoztak ki, melyek gunyos vigorgással tekintettek Kovács Gergely redőkebe vont arcára.

A fél éjszakát gondolatokba merülten töltötte el.

Keleten már deregeni kezdett. A felkelő nap vörvörös sugári, mint arany gloria, mindent biborszinbe öltöztetett. Csicsérgő madársereg csacsogása köszöntötte a megszületett hajnalt.

Gergely szobájában a gyertya csonkig égett. Halvány arcán ott ült a halál képe.

Irásztala előtt ült és írt. A toll sercegeve futott a finom velin papíron. Ez volt az egyetlen lényűzés, ami még a régi jó idők-ből lenmaradt.

Három levél ott feküdt készen szépen leragasztva. Egy a menyasszonyának, egy a közjegyzőnek, egy pedig a rendőrségnek adott.

képet egy néhány évre engedélyezett kisebb segélyekkel is végrehajthatók. A törvény végrehajtásából kifolyólag s általában a legelő gazdasági rendezésével kapcsolatosan bizonyos dologi költségek is merültek fel, ugyminthelyszini szakértői szemlék, tervezési munkák, valamint a legelőkon szükséges fásítások költségei, amelyek e tételből fedeztetnek.

— **A világljáró Chrometz András városunkban.** Ma reggel különös vendége volt szerkesztőségünknek. Egy barna, zömök emberke állított be hozzánk. Fején az adeni angol katonatisztek globetrotter kalappal, testén japán köpönyeggel, kezében hatalmas kínai fútykóssal, elől-hátul patrontáskához hasonló táskával; első látására szinte mosolyra csábító megjelénés. Miután azonban körülmélyesen megismerkedtünk az exotikus viseletű emberkével, tisztelettel adóztunk személynének. A kis emberkét Chrometz Andrásnak hívják. Turócmezőjében született, de a nagy magyar Alföldön nevelkedett fel és eszéjárása, beszéde azonnal elárulja benne az alföldi magyart. Chrometz András szabó mesterséget tanult, de e mellett sokat olvasott. Különösen az utazások iránt érdeklődött sokat. Egy szép napon elhatározta, hogy ő is bejárja a világot. Kettős cél lebegett szeme előtt. Először is az ismeretvágy. Van-e nagyobb élvezet, mint megismerni e földet, annak tr. mézseti szépségeit, embereit, állat- és növény-világát? Chrometz András e mellett azt is célul tűzte ki magának, hogy mindenütt hirdesse, hogy magyarok is vannak a világon. Hogy ez mit jelent, azt csak az tudja, aki már külföldön járt és megütközéssel tapasztalta, hogy Árpád népet alig ismeri valaki. Chrometz becsülettel megfelelt feladatának! Kiskunlacházáról 90 fillérrel elindulva, bejárta Németországot, Belgiumot, Franciaországot, Izlandot, Kanadát, Egyesült-Államokat, Sz.-Franciaországot, Havannát, Japánt, Koreát, Kínát, Jávát, Szumátrát, Borneót, Ausztráliát, Fokföldet, Némétáfrrikát, Czejlont, Indiát, Adent és Egyiptomot. Mindenütt az illető hatóságok igazolták megjelenését. Erős megfigyelő képességével élményeit papírra veti és gazdag tapasztalatait szívesen közli másokkal is, s e célból be fogja járni a kávéházakat és vendéglőket. Chrometz egyébként világljáró utjáról hazakerülve, Kiskunlacházán családot alapított és most már csak tél idején utazik. Jelenleg a Balkán-félsziget felé igyekszik.

— Milyen időjárás lesz a jövő évben?

A gazdaközönséget bizonyára jobban érdekli a jövő évi időjárás, mint az, hogy lesz-e háboru. Mert még ennél is nagyobb csapást okozhat neki egy silány, terméketlen esztendő. Most, a mikor még tele vannak a hombarok, magtárok, igen nagy szolgálatot tesz a gazdaközönségnek. ha idejében figyelmezteti az ember, hogy csinján bánjon a búzával, gabonával s mindenféle hüvelyesekkel, mert a jövő év nagyon rossznak ígérkezik. A csillagászok matematikai pontosággal tudják kiszámítani, hogy egyik-másik bolygó vagy üstökös szédítő rohanásában mikor ér a föld közelébe, amikor az időjárást teljesen megváltoztatja. Ha hinni lehet Knauer abbé számításainak és jóslásának, a jövő évi időjárás tekintetében valóságos siralmas lesz. Szerinte a tavasz ugyan egészen száraz lesz, de nagyon hideg, különösen az éjnek nagyon hidegek lesznek, egészben véve azonban a május még elég tisztességesen viseli magát, mert a kellemes és hideg napok között néha meleg esők is lesznek. A nyár azonban már borzasztó lesz, mert többnyire eső fog szakadni és zord, hűvös idők járnak. Csupán a július első fele lesz derűs s meleg, a második fele azonban már állandóan nedves lesz, gyakori viharokkal s helyi esőkkel. Az ősz is nagyon hűvösnek s nedvesnek mutatkozik, korán fagygni fog, amit azonban csakhamar nagy viharok követnek. A tél ellenben nedves és esős lesz, s csak december hó 21-én változik igazi téliesre, amikor hideg és havazás köszönt be. Ha tehát beválik ez az időjárás, ellehetünk rá készülni, hogy a jövőévben rossz termésünk lesz, sőt bor se terem annyi, mint az idén. Arról pedig teljesen lemondhatnak a szőlősgazdák, hogy borral locsolgassák a kigyuladt prés-házat, mint az idén tették. Aki tehát nem kénytelen eladni a búzáját, gabonáját, az tartogassa a jövő esztendőre, hogy úgy ne járjon, mint a tücsök, amely nyáron cirpelt, télen pedig koplal. Kivált ha háboru tör ki a tavasszal, akkor lesz még csak keserves világ.

KÖZGAZDASÁG.

Őszi állatdíjazások.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete a földmívelésügyi m. kir. minisztérium segélyezésével november 16-án Kászonaltizen, 17-én Kozmáson, 18-án Madarason, 19-én Gyergyóalfaluban és 20-án Tölgyesen állatdíjazásokat tartott, a melyekben a kerületi állattenyésztési felügyelőség részéről Lickl Károly, a Székelyföldi Kirendeltség részéről Kászonaltizen és Kozmáson Kiss Ernő vettek részt.

Kászonaltizen 46 kiállító 57 tehenet, 28 két éves üszőt és 19 sertést, Kozmáson 39 kiállító 15 tehenet, 34 két éves üszőt és 22 sertést, Madarason 17 kiállító 20 tehenet, 8 két éves üszőt és 14 sertést, Gyergyóalfaluban 19 kiállító 12 tehenet, 10 két éves üszőt és 11 sertést, Tölgyesen 30 kiállító 40 tehenet, 10 két éves üszőt és 8 sertést, összesen 151 kiállító 144 tehenet, 90 két éves üszőt és 74 sertést állított elő díjazásra.

Díjat nyertek:

I. Borjas tehenekkel.

50 koronát: Darvas Ignác, Szőke Márton, Pál István, Forró Gergely, Ádám Sándor.

30 koronát: Csobot János, Sándor István, Jakab Márton, Kis Elek, Enyed Mihály, György János, Bors Ádám, Mihály Elek, Kis Antal, Imecs Tamás.

20 koronát: Mihály István, Tima József, Gál Antal, György Tamás, Kömény Gyula, Salamon Mihály, Sántha István, Márk András, Horváth Áron, Pál Tamás, György Ignác, Kis Lajos, Kozsokár István, Reucsészku Ilyés, Gráma Péter.

II. Két éves üszőknel.

30 koronát: Fülöp Lajos, Gergely Mihály, Labancz Péter.

20 koronát: Tamás Elek, Bors Ádám, Karacs János.

16 koronát: Ifj. Bíró Márton, Bíró Imre, Antal Ferenc, Sándor János, Farkas Sándor.

15 koronát: Bodó Péter, ifj. Bodó Ferenc, Dobos Dénes, Boga István, Kis Lajos, Ruzsina György, Vulkán György.

10 koronát: Sajgó Istvánné.

III. Sertésekkel.

20 koronát: Mészáros József, Bálint Ferenc, Balló János, Ifj. Kis Gergely, Gál Ignác.

10 koronát: Solnai Jánosné, Bodó Antal, Balló Károly, Lőrincz János, Orbán Dénes, Juhász Ilyés, Bálint Áron, Bíró Ferdinánd, Csató Sándor.

5 koronát: Kelcs János, Albert Zsigmond ifj. Antal Albert, Horváth Áron, Kis Antal Nagy János.

IV. Dírszerű oklevelet nyertek:

Tamás Antal, Ferenc Ignác, Tima József, Mihály Antal, Darvas Ignác, Sándor István, Kömény Gyula, Pál Lina, Jakabffy B. Miklós, Lázár István, Gál Ignác, Veinrauch Berkó.

A díjazások ügyét vezették:

Kászonaltizen András Lajos elnöklelet alatt Pataki Antal, András Lajos, Balási Lajos, Bajkó Ferenc.

Kozmáson: Bartalis Ágoston elnöklelet alatt: Tompos János, Lőrincz János, Orbán Dénes, Balló Károly.

Madarason Becze Imre elnöklelet alatt: Keresztes Antal, Bara János, Borbáth Dénes, id. Antal Albert.

Gyergyóalfaluban Zakariás Lukács elnöklelet alatt: Imets János, Fejér Mihály, Roth Mihály, Barabás János.

Tölgyesen Veres Lajos elnöklelet alatt: Ferenczy István, Vadász József, Csató István, Horváth Ferenc és Klima Rezső.

Összesen kiosztott 1500 korona díj és odaitéltetett 12 drb dícsérő oklevél.

CSARNOK. Levél.

Írta: Sámuel Hermin.

Mily szépen mondja a németek híres lyrikusa Heine:

Látod a tengert?

A napsugár ragyog

Hullámaiban,

Mégis mélyében

— Hol a gyöngy pihen —

Sötét éj van.

Szemrehányásod megdöbbenett. Hidd nem érdemeltem! Bevallom százsor is tolat vettem a kezembe, hogy neked írjak, kezem megtagadta a szolgálatot, agyam nem funkcionált; a toll kiesett kezemből, én elefejtém mit tenni akartam és bámultam magam elé . . . . . az élet kísértő kincseivel haladt lelki szemem előtt, majd apathiába estem és néztem az üres semmit. . . . . sokáig ülhettem így, mert késő délután lehetett, mikor kűnn találtam magam a szabadban. Ez egyedüli szórakozásom, ismerem már e vidék minden zugát.

Rómától alig pár órányira fekszik egy kis falu, Meta, egyik oldalát magas hegyek borítják, másik része síkság, szebbnél szebb tavakkal, citrom, narancs és örökzöld fákkal.

Az emberi lakások elszórtan fekszenek, itt-ott hatalmas nyári épületek, helyenkint kis kunyhók teszik meszeszertív e vidéket.

A hegyek sötét viola színét, a nap lenyugvásakor aranyárgára váltja fel. A felhők talán sehol annyiféle színfoszlányban nem mutatkoznak, mint éppen itt; a tenger felett smaragdzöld, a hegyek mentén kék árnyéket vetnek, majd a zenithen szürke, de amint a nap a láthatáron letűnik, biborpiros színt ölt az egész vidék.

A természet fonsége ismétlődik naponként. Benne gyönyörködöm. Ezt tekintem ultimo raciónak, gyötrelmes életem elviselésére.

Bebarangolom a vidéket; cél nélkül járom be a hegyeket, melyek vulkanikus erejüknel fogva, csak úgy dűbörögnek lábam alatt, mintegy megnyilatkozása a föld alatti hatalmas titkos erejének. — Majd a tengerpartra visz utam, hogy a bekövetkező apálynak tanuja legyek. A parttól csak keskeny homokszegély választott el.

Oly csendes, oly szép volt minden körülöttem. Csak a halál lehet ilyen! Az egész vidéknek chaosszerű kinézése van.

A föld edene lehetett csak ilyen szép. A szelidség és nagyság egyesül itt egymással.

Az élet után futók, kik végre a szenvedések fűzéréhez a legvastagabb gyöngyszem — a kijózanodást — fűzik, ide meneküljenek. Az evolució, hamar bekövetkezik.

Itáliának azurkék ege, a tündéri látvány, amit az éjjel nyújt, ellelejtet velük mindent!

Egy kirándulás alkalmával, ami itt létem alatt első eset volt, az eső utolért, a lakásom távol lévén, egy közeli kunyhóba menekültem, minő látvány tártul szemem elé. Egy fiatal nő 18—20 éves lehetett. Alakját a modern öltözködés nem torzította el, meztel volt, testét alig fedte pár ruhadarab ugyanígy volt öltözve férje, ki alig lehetett idősebb az asszonynál. Az asztalnál ültek. Az asztalon párolgott valami étel, ami puliszkánkhöz hasonlított, hogy ették, mohón elégedetten.

Teremtőm! Mennyi természetesség, mennyi szeretet lakik ezekben az emberekben!

Ami szeretetünk hazugságon alapszik! Eltorzítjuk alakunkat, irizuránkkal arcunknak kicsoda jellegét adunk, a beszédünk hazug. Ez tetszik ami férfiaknak!

Gyűlölöm, utálom ami világunkat! mert minden hazugság! Hazudik a tavasz, hazug a nyár, hazudik a szerelem, hazug az élet. Igaz csak az ősz, mert vele haldoklik minden, szerelem, élet.

Fázom. A lelkem is halott! Ez is igaz!

Bocsáss meg Édesem, hogy ezekről írtam, de Te kényszerítettél.

Ölel: *Myrád.*

NYILTÉR.

(Az e rovatban közlöttéért a felelősség a beklüdtől terheli.)

Felszólítás.

Azon illető, ki folyó 1908. évi december hó 2-án névtelen levelével ellenem vádaskodott, mindaddig amíg magát meg nem nevezi, aljas, hitvány, nyomorult gazembernek tartom.

Csikszereda, 1908. évi december hó 2-án.

Aponyi Károly.

Laptulajdonos és főmunkatárs: Dr. NAGY BÉNI.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezen és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Étvágy és álom

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és megfog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

— Minden gyermekszobában, hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a »SCOTT-féle Emulsió«, mely egyike a legjobb tápanyaggyógyászati készítményeknek. Kapható a gyógyszerárakban.

Sz. 688—908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósa 1907. évi Spa. III. 718/2. számú végzése következtében Csedő István ügyvéd által képviselt Farkas Imre csikszeredai lakos javára, 30 korona s jár. erejéig 1908. évi október hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 630 koronára becsült következő ingóságok u. m.: bika, wertheimszékény nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírósa feletti V. számú végzése folytán végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközölésére 1908. évi december hó 30. napjának délelőtti 11 órája ha-áridőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fogvák adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében, ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereda, 1908. évi november 2.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Egy intelligens éltesebb nő

házvezetőnői állást

keres január 1-ére, uri családnál, vagy éltesebb urnál. Czim a kiadóhivatalban.

CZÁKA BÉLA, mészáros és hentes, CSIKSZEREDA.

A fogyasztó közönség szives figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek

HENTES-ÜZLETTEL

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelj, legizletesebb, friss hentesárukkal szolgálhassam ki mindennap, ugyminth:

Párisi-, lengyel-, füstölt- és szalámi-kolbász, disznófűszert, virsli és stbi cikkekből.

Főtörekvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árukkal kielégíthessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést is a legpontosabban eszközölök.

Raktáron levő téli egyszerű és díszkalapok beszerzési áron alól. Szolid és pontos kiszolgálás. Az ó-budai különlegesség vászon egyedüli nagy raktára.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

Van szerencsém a m. t. vevőközönség szives tudomására hozni, hogy tul nagy raktár miatt üzletemben az összes áruk mélyen leszállított áron lesznek eladva

1 méter jó minőségű kreton	20 krtól feljebb	1 méter 70 cm. szeles francia mosó flanel	75 kr.ól feljebb
1 méter gypott delein	26	1 mtr 120 cm. széles szőrsövet sima és mintázott minden színben	50
1 méter finom gyapju francia delein	50	1 méter 120 cm. szeles sibilin posztók	65
1 méter himsett batist	25	1 méter 140 cm angol sima kelmék	2 forint 25
1 méter mosó (parkét), flanel	25	1 méter 140 cm. angol kosztüm gyapju kelme	2 50

Továbbá fekete és gyászkelmek nagy választékba, sima és bluz selymek, selyem rezlik lehető legolcsóbb árban. Ferfi- és flu-ruhaszövetek és készruhák, rövid bőr-bérelt kabátok. Női felöltők. Rendkívüli nagy választék ferfi nyakkendőkben. Női és férfi fehéreműek a legfinomabb kivitelig. Szörme boák és karmantyuk a legolcsóbbtól a legfinomabb kiállításban. Nagy raktár női-, ferfi- és gyermekcipőkben. Garnitúrák, függönyök, szőnyegek, kocsitakarók nagy választékban minden árban. Továbbá felhívom az igen tisztelt vevőközönség becses figyelmét, kézimunka, dísz tárgyak és pipere raktáromra, mint nagyon alkalmas karácsonyi és újévi ajándékokra. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri, teljes tisztelettel

POTOTZKY MÁRTON, divat-, kézmű-, rövidáru- és készruha-raktára, CSIKSZEREDÁBAN.

NURIDSÁNY KÁLMÁN NŐI- ÉS FÉRFI-DIVAT-ÜZLETE, CSIKSZEREDÁBAN.

FIGYELEM!

A t. vevőközönség b. figyelmét felhívom a teljesen újonnan berendezett izléses és jóminőségű áruimra. A karácsonyi idényre tekintve, hogy régi árum egyáltalán nincs, de hogy én is ez alkalommal kedvezményeket nyújtsak vevőimnek, a raktáron levő összes áruimat a rendes ártól eltérve, sokkal olcsóbban számítom, például:

3 méter kockás vagy csikos posztó aljnak, ezelőtt	kor. 9. — most kor. 5. —
3 méter kockás vagy csikos angol posztó, ezelőtt	15. — 9.
5 méter costum-posztó sima, kockás és csikos, ezelőtt	20. — 12.
1 méter kozmanoei finom karton	— — .60
1 méter flanel, ezelőtt	1.40 — .90
1 pár női posztó cipő fűzős, ezelőtt	9. — 6.
1 pár férfi box cipő fűzős, ezelőtt	20. — 13. —

továbbá mindennemű kézimunka, csugrén, canaván, éjszaki szöveten, smyrna, lenből psantlece futó es előrajz nyomda stb. A mélyen tisztelt közönség pártfogását kérve, vagyok kész szolgálattal:

Nuridsány Kálmán női- és férfi-divatüzlete, Csikszeredában.

2 Apafi Mihály-utca 108. házszám, (Gai András-féle ház.) 4

„Utazás a föld körül” nyolc kötet teljesen új, jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

A VILÁGHIRŰ KÁSZON-IMPÉRI RÉPÁTI GYÓGY-ÁSVÁNYVIZ

kizárólagos elárusítását átvettük s azt naponta friss töltésben házhoz is elszállítva — helyben 12 fillérért literes üvegekben árusítjuk. Felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy napi szükségletét, mindennap reggel 8 óráig értésünkre adni sziveskedjenek, hogy így a víz hazaszállítását a délelőtti folyamán eszközölhessük. Bármily kevés legyen is a napi szükséglet, kérjük azt csak előjegyeztetni, mert egy palackot is készséggel hazaszállítunk. A forgalom könnyebb lebonyolítása céljából bármilyen ásványvizes üveget — kivéve a budai-vizes üveget — cserébe visszafogadunk.

Maradunk kiváló tisztelettel:

Niszel Fivérek, vegyeskereskedése, Csikszeredában.

Pollitzer sérvambulorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, lerdénnöttek és ampullák részére.
Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félelem.
Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.
Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak! Egyéni speciális kezelés!
Szabadalmazott servkötők már 5 K.-tól felfele.
Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelküismeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek. **Hygienikus cikkek** a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tünetenkint 2-16 koronáig.
Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszerével és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

TRISKA J.

Kolozsvár, (Sétatér-utca.)
Erdély első zongora nagy raktára.
Ajánlja híres bel- és külföldi cégektől eredő zongoráit, pianóit saját gyártmányu cimbalját és újonnan berendezett hangoló és javító-műhelyét, melyben használhatatlan régi zongorák a technika legújabb vívmányai alkalmazásával javíthatnak szakszerűen gyorsan és pontosan :: :: ::
Telefon-szám 419. Olcsó bérlet. Tízévi jótállás. Részletfizetésre is.

HARKÓ LAJOS,

uri szabó-üzlete. Kolozsvár.
Szentegyház-utca 2. (Státus palota).
(Sürgönycim: HARKÓ szabó, Kolozsvár)
Ajánlja dusan felszerelt angol és hazai szövet raktárát.
Vidéki megrendeléseket jutányos árban és pontosan eszközöl.
Vidékre megrendelőknék minta gyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvetél és próba helyett eleget egy jól álló használt ruha beküldése.
7-10

Naptárak az 1909-ik évre

nagy választékban kaphatók Szvoboda József könyv- és papírüzletében, Csikszeredában.

Caspari Frigyes és Társai

Medgyes. Nagyküküllöm.
FAISKOLÁI
leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeit u. m.: magonc, kömögő és csontár gyümölcsfákat, pöszmete és ribiszke cserjéket, málnákat, földipepreket, díszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevelt fákat, rózsákat stb.
Árjegyzéket kívánatra bérmentve.
9-16

A legolcsóbb bevásárlási forrás

FEKETE VILMOS
illatszertárában, Csikszereda.
Kaphatók a legfinomabb illatszerek dekarmonként és mindennemű arc- és kéz-ápoló szerek. Gyógy- és virágszappanok.
Az Inda-sósórszesz főlerakata.
Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen. Hajrak-regenerátor az őszülő hajnak visszahadja az eredeti ifjúkori színet, valamint mindennemű különlegességek raktára. — **A Thymol és Stomatín fogápoló szerek a legjobbak.** A Trifoleum (hajpetrol) hőlyeknek állandó hajápolásához nélkülözhetetlen A Honey Jelly a legfinomabb kézfajmító.
Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközöl.
10-

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3°/_o—3¹/₂^o, 4°/_o—4¹/₂^o os kamatra készpénzben.

Személy- és tárcza-váltóhitelt

iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2¹/₂—10 évi időtartamra.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankhelyiségünk Budapesten: VI., Andrassy-ut 62. sz. a. van.
(Válaszbélyeg melléklendő).
Megbízható egyéneket bankunk képviselőjére felvesszünk.

RÓTH BANKHÁZ, BUDAPEST.

FOLYÓSITUNK: Jelzálogkölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5°/_o-al, esetleg 5¹/₂^o o-al.
Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezess és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is. — Értékpapírokra, vidéki pénzüintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95°/_o-áig kölcsönt nyújtunk a Magyar Osztrák Bank kamatlába mellett.
Konvertálunk bármely belföldi pénzüintézet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személy és váltókölcsönt. Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon vesszünk és eladunk.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesoportnál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítunk le.

Vezérképviselőség Csikvármegye területén:
Dr Gaal Endre, Csikszeredában, Apafi Mihály-utca 300. szám (Pototzky-ház).